

[Rytter.]

retten, saaledes var det under forrige Krig, da kunde man gøre det, og det kunde man ogsaa under den nuværende, for den danske Straffelov tillader det; et saadant Cirkulære har Regeringen udsendt, og vi inden for de forskellige Partier har billiget det. Ved de officielle Afrejser, baade i Begyndelsen og senere, var højtstaaende Officerer til Stede, og vi vedtog Lovforslag, der straffede Folk, som forbød sig mod den tyske Værnemagt. Alt dette var noget, som viste fra vor, fra Regeringens Side, en Tilslutning til den ene Side, og det kan meget let have paavirket nogle Mennesker.

Jeg tror, som det blev sagt før, ikke, at der er Tale om, at nogle er gaaet i tysk Krigstjeneste, fordi de mente, at Regeringen opfordrede til det, men mange har gjort det, fordi de troede, at det ikke var forbudt at gøre det, og derfor mener jeg, at vi ikke skal straffe dem. Navnlig vi, som sidder her i Rigsdagen, og som ogsaa sad her dengang, kan meget daarligt gøre det. Ganske vist stemte vi for Straffelovstillægget, men de, som var Medlemmer af Udvalget, ved, at disse Spørgsmaal blev drøftet i Udvalget, og at der dér faldt Bemærkninger som at spytte sig selv i Ansigtet og blev sagt noget om Kaalen, man søger, og jeg havde det Indtryk — men jeg kan have misforstaaet det —, at det paavirkede den daværende Justitsminister til at afgive det Løfte, at i øvrigt skulde Tiltale undlades i visse Tilfælde, hvor det var ubilligt at straffe. Mere kunde han jo ikke sige. Jeg maa have misforstaaet det, men jeg tror, mange med mig har misforstaaet det.

Saa kommer min Hovedbetragtning, som er den, at Handlingen var straffri, da den blev begaaet. Der har maaske foreligget en moralsk forkastelig Handling, men det har hidtil været saadan i Demokratierne, at der var Forskel mellem moralsk forkastelige Handlinger og straffbare Handlinger. En Handling kan være nok saa moralsk forkastelig, den er ikke strafbar, medmindre Straffeloven rammer den. Man kan gøre den strafbar i Fremtiden, ved at bestemme det i Straffeloven, men indtil da er den ikke strafbar. Det er en af de Sætninger, der under den franske Revolution spillede den allerstørste Rolle, fordi man dengang i Frankrig havde den Regel, at man kunde sætte Folk fast, naar de havde begaaet en moralsk forkastelig Handling; dette fremkaldte Vrede og medførte et grusomt Opør, og derfor blev ogsaa denne Regel forandret. De eneste Steder i Europa — jeg berører her noget, som det ærede Medlem Hr. Steincke om-

talte —, hvor man siden har haft en saadan Regel — og jeg bryder mig ikke om, at Danmark skal være den tredie Stat —, er i Sovjetrusland ved Loven af 1. Juni 1922, og under det terroristiske Nazistyre i Tyskland, som fik den efter 1933. Jeg vil i denne Forbindelse oplyse, hvad de fleste lige saa godt som jeg ved, at da man under Nürnberg-Processen begyndte at beskæftige sig med disse Sager, blev det udtalt af Dommerne, og for Resten ogsaa af Anklagerne, at uagtet det her drejede sig om de største Forbrydelser, der er begaaet i Verden, vilde de straks erklære, at de ikke for nogen af disse Mænds Vedkommende kunde tage Handlinger med, som ikke var straffbare paa det Tidspunkt, da de blev begaaet; de vilde overhovedet ikke drøfte det, fordi de betragtede det som en international Regel, at det kan man ikke gøre.

Man siger herhjemme, at vi var i Krig med Tyskland, men der foreligger ikke nogen Domme til Belysning af dette, fordi man har ikke anlagt Sag ifølge den almindelige Straffelov. Jeg mener ikke, vi var i Krig med Tyskland allerede fra den 9. April 1940; i alt Fald, hvis vi var det, var det egentlig paa en temmelig behagelig Maade i de første 2—3 Aar. Da mærkede man ikke til Grusomheder, som man ellers har mærket dem. Jeg mener, vi først var i Krig fra den 29. August 1943. Det være nu, som det være vil; det Spørgsmaal kan Domstolene jo afgøre, naar det kommer frem. Men hvad siger man i Nürnberg, og hvad siger man herhjemme? Da de danske Sager var for i Nürnberg, blev det udtalt af Anklagerne dernede, at med Hensyn til Opførselen over for Danmark maatte man bedømme den meget strengt, thi Tyskland havde over for Danmark, for saa vidt angaar vor Hær og Flaade, opført sig paa en Maade, der var ganske uanstændig, da det var sket over for et Land, med hvilket Tyskland ikke var i Krig. Det udtaler man dernede. Herhjemme er der nogle, der siger, at vi var i Krig. Jeg har ikke hørt noget om, at en Deputation fra disse Folk herhjemme, som mener det, er rejst ned til Nürnberg og har sagt: ganske vist ønsker vi ikke noget godt for Tyskland, men vi maa dog gøre opmærksom paa, at vi har det Standpunkt, at vi var i Krig med Tyskland. Nej, vi Danske gør her som saa ofte før: vi tager Fordelene af, at man dernede siger, at vi ikke var i Krig, og herhjemme søger man at rejse en Bevægelse paa, at vi var i Krig. Jeg synes, det er forkert at bære sig saaledes ad.

Jeg ved godt, at man siger, at Retsfølelsen lider under, at visse Handlinger